

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 36/2010 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2010 en proposition med förslag till lag om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (RP 156/2010 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Lotta Silvennoinen, social- och hälsovårdsministeriet
- konsultativ tjänsteman Anja Heikkinen, justitieministeriet
- avdelningschef Anneli Pouta, Institutet för hälsa och välfärd.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Brottspåföljdsmyndigheten
- Sippola skolhem
- Vånå fängelse
- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd. De bestämmelser som gäller statens skolhem ska överföras från förordning till lag. Också bestämmelser om fängelsets familjeavdelning, som inledde sin verksamhet 2010, ska ingå i lagen.

Enligt propositionen hör även den i barnskyddslagen avsedda allmänna styrningen, ledningen och övervakningen av fängelsets familjeavdelning till Institutet för hälsa och välfärd. I

stället för särskilda direktioner för varje skolhem ska det enligt förslaget finnas en enda gemensam direktion för statens skolhem och fängelsets familjeavdelning. Propositionen innehåller dessutom bestämmelser om verksamhetens innehåll, personalstrukturen och valet av personal.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Statens skolhem är barnskyddsenheter inom anstaltsvården och lyder under Institutet för hälsa och välfärd. Enligt utskottet är det motiverat att ett fängelses familjeavdelning på motsvarande sätt ska lyda under Institutet för hälsa och välfärd. Beslut i fråga om barn som placeras i på familjeavdelningen i ett fängelse tillsammans med en förälder fattas av barnskyddsmyndigheten med stöd av barnskyddslagen på samma sätt som andra beslut som gäller öppenvård och vård utom hemmet. Reformen gör det möjligt att leda och styra familjeavdelningens verksamhet och utnyttja Institutets expertis i barnskyddsfrågor.

Förslaget att statens skolhem och fängelsets familjeavdelning ska ha en gemensam direktion stödjer enligt utskottet en enhetlig verksamhet. Utskottet anser att såväl skolhemmens som familjeavdelningens sakkunskap bör vara representerad i direktionen.

Utskottet föreslår i överensstämmelse med propositionsmotiven att 3 § kompletteras med en bestämmelse om att direktionen, när den behandlar familjeavdelningsärenden, ska höra en företrädare för Brottspåföljdsmyndigheten.

Enligt förslaget till 5 § 2 mom. ska ett barn i eftervård inte kunna placeras i samma bostadsenhet som barn i vård utom hemmet. Avsikten är att ha separata enheter för eftervård där man systematiskt kan stödja en ung persons utveckling mot självständighet. Genom vård i olika enheter kan man också säkerställa att barnskyddslagens begränsande åtgärder inte gäller unga i eftervård. Bestämmelsens indispositivitet kunde ändå i ett enskilt fall leda till en situation som inte gagnar den unga och utskottet föreslår därför att förbudet om placering av unga i eftervård stryks. Motsvarande grund gäller inte barn som

är placerade med stöd av mentalvårdslagen eftersom de från första början ska placeras i en annan enhet, vilket klart motsvarar barnets intresse.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 3 och 5 § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

3 §

Direktion

Statens skolhem och fängelsets familjeavdelning har en gemensam direktion, som Institutet för hälsa och välfärd tillsätter för fyra kalenderår i sänder. Direktionen har en ordförande, en vice ordförande och högst sju andra medlemmar som har personliga ersättare. *När direktionen behandlar ärenden som gäller fängelsets familjeavdelning ska den höra Brottspåföljdsmyndigheten.*

5 §

Ordnande av barnskydd

(1 mom. som i RP)

(Utesl.) Barn som är placerade med stöd av mentalvårdslagen får inte placeras i samma bostadsenhet som barn i vård utom hemmet.

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 26 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Inkeri Kerola /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Markku Pakkanen /cent

Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Seppo Särkiniemi /cent
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.